

De informatievoorziening door de overheid aan de burger zou fundamenteel op de schop gaan

Radicale transparantie

Een interessante column in Cobouw van begin februari. Advocaat Leendert van den Berg ziet parallellen tussen de toeslagenaffaire en de Nederlandse aanbestedingspraktijk. Om met dat eerste te beginnen: we kennen allemaal de toeslagenaffaire, waarbij de overheid op een onthutsende manier is opgetreden tegen onschuldige ouders die gemangeld werden door de onverbiddelijke Nederlandse bureaucratie.

Als ik duizenden euro's investeer in een aanbesteding, mag ik verwachten dat alle inschrijvers worden bekeken. Aanbesteden is geen blufpoker

Een van de meest prangende voorbeelden is het openbaren van een aantal rapporten, die dan bijna tot de laatste punt en komma zwart blijken te zijn gemaakt. Premier Rutte heeft in zijn toelichting bij het aftreden van zijn kabinet bekendgemaakt dat de informatievoorziening door de overheid aan de burger fundamenteel op de schop gaat. Of dat allemaal echt gaat gebeuren, moeten we nog maar afwachten.

Natuurlijk gaat deze column niet over de toeslagenaffaire, hoe ontluisterend deze ook is, maar over de raakvlakken met de Nederlandse aanbestedingspraktijk. Ook daarbij is volgens bovengenoemde advocaat sprake van een gebrek aan openheid. De belangrijkste schuldige is het in dit vakblad herhaaldelijk aangehaalde Grossman-arrest. Voor wie het niet

helemaal scherp op het netvlies heeft, nog even een korte samenvatting van het Grossman-arrest. Als een inschrijver klaagt over gebreken in een bestek, bijvoorbeeld omdat de procedure in zijn ogen niet eerlijk is verlopen, is het zaak dat te doen voordat de gunning is uitgesproken, omdat hij anders de kans loopt dat zijn bezwaar ongegrond wordt verklaard met verwijzing naar Grossman. Advocaat Tjeerd Grünbauer concludeert in Stad + Groen 2 2020 (<https://www.stad-en-groen.nl/article/32962/grossmann-is-geen-toverwoord-meer>) dat aanbestedende diensten met dit arrest in de hand hun eigen falen succesvol onder de mat kunnen schuiven. Immers, als een ondernemer klaagt nadat de gunning is toegekend, hoeft de rechter de zaak niet inhoudelijk te beoordelen en kan de aanbestedende dienst het Grossman-arrest inzetten als schaamlap voor het eigen falen. Het Grossman-arrest zorgt ervoor dat de basisprincipes van aanbesteden, transparantie en objectiviteit, met voeten worden getreden.

De vraag is natuurlijk wie het meest profiteert van deze praktijk. Ik denk dat dit zoals altijd weer de grotere inschrijvers zijn, die net iets beter de juridische praktijk kennen en wellicht een betere hand hebben om blufpoker te spelen. De voorbeelden die advocaat Van den Berg noemt, betreffen het checken van referenties. In de praktijk is het voor inschrijvers bijna onmogelijk om te controleren of hun collega-inschrijvers alle referenties volledig waarheidsgetrouw hebben ingevuld, en, belangrijker nog, of zij er controleerbaar op kunnen vertrouwen dat de inschrijvende dienst dat gedaan heeft. Ik ben geen jurist, maar als ik als inschrijver duizenden euro's investeer in een aanbesteding, mag ik toch verwachten dat alle inschrijvers eerlijk worden bekeken. Aanbesteden is iets anders dan blufpoker.

Met vriendelijk groet,
Hein van Iersel (hein@nwst.nl)
Hoofdredacteur

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!